

PARLAMENT EUROPEJSKI

2009 - 2014

Komisja Zatrudnienia i Spraw Socjalnych

2012/2151(INI).

12.10.2012

OPINIA

Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych

dla Komisji Gospodarczej i Monetarnej

w sprawie sprawozdania pt. „W kierunku faktycznej unii gospodarczej
i walutowej”.
(2012/2151 (INI))

Sprawozdawczyni komisji opiniodawczej: Pervenche Berès

(Inicjatywa – art. 42 Regulaminu)

WSKAZÓWKI

Komisja Zatrudnienia i Spraw Socjalnych zwraca się do Komisji Gospodarczej i Monetarnej, właściwej dla tej sprawy,

- o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

- A. mając na uwadze, że w okresie od 2008 r. do połowy 2012 r. stopa bezrobocia w UE 27 wzrosła z około 7% do 10,4%, co oznacza 25 mln bezrobotnych, a wśród młodych ludzi ponad jedna osoba na pięć jest niezatrudniona (22%), przy czym w niektórych państwach członkowskich stopa bezrobocia osób młodych przekracza 50%;
- B. mając na uwadze, że kluczem do przezwyciężenia obecnego kryzysu jest tworzenie miejsc pracy, wysoka jakość zatrudnienia i zapewnienie godnych warunków pracy;
- C. mając na uwadze, że strategia na rzecz stabilnej i zamożnej Unii Europejskiej przedstawiona przez przewodniczącego H. Van Rompuy na posiedzeniu Rady Europejskiej w czerwcu 2012 r. nie obejmuje polityki społecznej i polityki zatrudnienia, chociaż są one fundamentalnymi elementami tworzenia w Unii, a zwłaszcza w państwach należących do strefy euro, autentycznej unii walutowej i gospodarczej; mając na uwadze, że nieuwzględnienie tych aspektów grozi realizacją strategii gospodarczych, które pomijają inne wskaźniki i w związku z tym nie przyniosą rezultatów pod względem miejsc pracy i integracji społecznej;
- D. mając na uwadze, że państwa członkowskie muszą przyjmować strategie gospodarcze sprzyjające utrzymaniu i tworzeniu miejsc pracy w warunkach coraz większej konkurencyjności, jednocześnie wspierając przejście na bardziej zrównoważoną gospodarkę; mając na uwadze, że ograniczenia w zakresie kształtowania polityki gospodarczej i pieniężnej oraz brak wyważonego i całościowego podejścia zwiększa ryzyko procyklicznych skutków inicjatyw mających pierwotnie na celu stabilizację rynków finansowych;
- E. mając na uwadze, że w ciągu ostatnich trzech lat prowadzone na wielką skalę procesy restrukturyzacji i przenoszenia zaskutkowały utratą prawie 2 milionów miejsc pracy w UE, a także mając na uwadze brak europejskiej strategii ułatwiającej kierowanie restrukturyzacją w sposób bardziej odpowiedzialny pod względem socjalnym i gospodarczym;
- F. mając na uwadze, że w przypadku kilku państw członkowskich Unia Europejska musi wydostać się z błędnego koła środków oszczędnościowych/recesji i w pełni wykorzystać unijną wartość dodaną, która wiąże się nie tylko z zasadami, ale i ze wspólnymi strategiami politycznymi;
- G. mając na uwadze, że europejska unia gospodarcza i walutowa powinna przede wszystkim służyć ludziom i realnej gospodarce jako podstawa poprawy stopy życiowej wszystkich obywateli;
- H. mając na uwadze, że potencjał traktatu lizbońskiego w zakresie polityki zatrudnienia

i polityki społecznej nie został do tej pory w pełni wykorzystany, przede wszystkim jeżeli chodzi o:

- art. 9 TFUE, zgodnie z którym wspieranie wysokiej stopy zatrudnienia oraz gwarancja właściwej ochrony socjalnej muszą zostać uwzględnione w definiowaniu i wdrażaniu strategii politycznych i działań UE,
- art. 151 TFUE, który stanowi, że „Unia i Państwa Członkowskie (...), mają na celu promowanie zatrudnienia, poprawę warunków życia i pracy, tak aby umożliwić ich wyrównanie z jednoczesnym zachowaniem postępu, odpowiednią ochronę socjalną, dialog między partnerami społecznymi, rozwój zasobów ludzkich pozwalający podnosić i utrzymać poziom zatrudnienia oraz przeciwdziałanie wykluczeniu”,
- art. 153 ust. 1 TFUE ogólnie, zaś w szczególności lit. h) art. 153 ust. 1 dotyczącą „integracji osób wykluczonych z rynku pracy”;

I. mając na uwadze, że euro jest walutą Unii, a Traktat przewiduje zarządzanie nią przede wszystkim w ramach polityki gospodarczej i społecznej, o której mowa w art. 121 i 148, mającej zastosowanie do wszystkich państw członkowskich;

Ku zintegrowanym ramom polityki społecznej i zatrudnienia

J. mając na uwadze, że do czterech części składowych określonych w strategii na rzecz unii gospodarczej i walutowej należy dodać część piątą, ukierunkowaną na zintegrowane ramy polityki społecznej i zatrudnienia, w celu propagowania:

- poszanowania autonomii partnerów społecznych, o której mowa w art. 152 Traktatu, oraz stworzenia trójstronnego unijnego systemu monitorowania i wymiany poglądów na temat rozwoju płac w odniesieniu do produktywności, inflacji i popytu wewnętrznego, bezrobocia i nierówności wynagrodzeń;
- wprowadzenia europejskiej gwarancji na rzecz młodzieży;
- europejskich ram jakości staży i praktyk zawodowych;
- wdrażania protokołu społecznego w celu ochrony podstawowych praw społecznych i pracowniczych;
- paktu inwestycji socjalnych, w tym przekazania 25% środków z funduszy przeznaczanych na spójność na Europejski Fundusz Społeczny;
- odnowionej strategii w dziedzinie zdrowia i bezpieczeństwa,

a w ramach uzupełnienia działań podejmowanych przez państwa członkowskie:

- godnych i ogólnodostępnych usług publicznych;
- płac pozwalających na godziwe życie z zapewnieniem minimalnych dochodów zapobiegających ubóstwu osób pracujących;

- równej płacy i równych dla wszystkich praw za pracę o takiej samej wartości;
- dostępu do przystępnego cenowo i odpowiedniego budownictwa socjalnego;
- zintegrowanej, aktywnej polityki zatrudnienia;
- stworzenia podstawowej ochrony socjalnej, która zapewni powszechny dostęp do podstawowych usług opieki zdrowotnej i gwarancję posiadania środków do życia;

- K. mając na uwadze, że w kwestii ogólnego braku równowagi w strefie euro i obecnego poziomu bezrobocia Komisja powinna sprawdzić, czy możliwe jest wprowadzenie minimalnego zasiłku dla bezrobotnych, i zbadać jego wartość dodaną;
- L. mając na uwadze, że Komisja musi udoskonalić i wspierać mobilność, co może przyczynić się do zmniejszenia bezrobocia, na uczciwych zasadach w celu zapobiegnięcia drenażowi mózgowi i nierówności społecznej poprzez zapewnienie dostępu do ochrony socjalnej i przenoszenia praw emerytalnych; mając na uwadze, że należy przypomnieć, iż oddelegowani pracownicy powinni otrzymywać odpowiednie wynagrodzenie, a ich zatrudnienie nie powinno stanowić nieuczciwej konkurencji;
- M. mając na uwadze potrzebę zwiększonego nadzoru nad wpływem polityki gospodarczej i pieniężnej na sytuację społeczną oraz rynki pracy i środki usuwania negatywnych skutków społecznych tych działań politycznych; mając na uwadze, że w ramach europejskiego semestru przepisy o nadzorowaniu krajowej polityki gospodarczej należy uzupełnić o aspekty polityki społecznej powiązane z tworzeniem miejsc pracy;
- N. mając na uwadze, że wzmożony nadzór nad różnymi kwestiami makroekonomicznymi, takimi jak inwestycje i konsumpcja, nierówności w rozkładzie dochodów, bezrobocie, ubóstwo i różnice pomiędzy regionami, ma ogromne znaczenie, ponieważ trwający kryzys jeszcze bardziej zaburza równowagę makroekonomiczną, obniżając tym samym poziom rzeczywistej konwergencji w strefie euro;
- O. mając na uwadze, że Komisja powinna uwzględniać w swojej ocenie krajowych planów budżetowych państw członkowskich wspieranie celów strategii „Europa 2020” w zakresie wzrostu gospodarczego, zatrudnienia i polityki społecznej, a także wypracować systematyczne podejście do zaleceń, uwzględniając wszystkie przypadki, w których państwa członkowskie nie realizują poszczególnych celów;
- P. mając na uwadze, że zobowiązanie Rady do usunięcia barier nadal blokujących mobilność pracowników jest mile widziane i że państwa członkowskie powinny w trybie pilnym znieść wszelkie ograniczenia w swobodnym dostępie do rynku pracy pracowników z Rumunii i Bułgarii;
- Q. mając na uwadze, że Rada i Komisja podkreślają swoje zobowiązanie do rozwiązania problemu bezrobocia ludzi młodych jako jeden z głównych priorytetów politycznych UE; mając na uwadze, że państwa członkowskie, w których stopa bezrobocia osób młodych jest najwyższa, nie przedstawiły krajowych planów na rzecz zatrudnienia ludzi młodych mających na celu zapobieżenie przekształcaniu się bezrobocia ludzi młodych w bezrobocie strukturalne;

R. mając na uwadze, że wspólna europejska strategia na rzecz ludzi młodych ma kluczowe znaczenie w walce z bezrobociem w tej grupie społecznej oraz z zagrożeniem utratą całego pokolenia Europejczyków;

W kierunku unii bankowej

S. mając na uwadze, że euro jest bezpośrednim wynikiem rynku wewnętrznego, co oznacza, że wszystkie strony zaangażowane w ten ostatni muszą w pełni zaangażować się w odbudowę prawidłowo funkcjonującej strefy euro;

T. mając na uwadze, że unii bankowej powinny towarzyszyć bardziej rygorystyczne uregulowania prawne oraz nadzór; mając na uwadze, że rolą systemu finansowego jest również wspieranie wzrostu, tworzenia miejsc pracy oraz utrzymania zrównoważonego charakteru ochrony socjalnej;

U. mając na uwadze, że stworzenie unii bankowej wywrze wpływ na miejsca pracy w sektorze bankowym w państwach członkowskich;

Ku zintegrowanym ramom fiskalnym

V. mając na uwadze, że konsolidacja fiskalna i ożywienie gospodarcze wymagają stabilnego poziomu konsumpcji wewnętrznej i odpowiedniego zasilania systemów państwa opiekuńczego i zabezpieczenia społecznego, które można osiągnąć tylko poprzez wysoką stopę dobrej jakości zatrudnienia w konkurencyjnej gospodarce, godziwego wynagrodzenia umożliwiającego utrzymanie się oraz sprawiedliwego podziału obciążeń;

W. mając na uwadze, że Komisja i Rada powinny zapewnić pełną spójność politycznych wytycznych dotyczących konsolidacji fiskalnej z celami Unii w zakresie społecznego i zrównoważonego rozwoju, zgodnie z art. 9 TFUE, oraz dopilnować tego, by wytyczne te uzupełniały, w sposób pozwalający na zmniejszenie długu publicznego, cele pakietu na rzecz wzrostu i zatrudnienia, w szczególności cele związane ze zrównoważonym rozwojem i wysokiej jakości miejscami pracy; mając na uwadze, że należy pamiętać, iż wynagrodzenia i emerytury to nie tylko zmienne ekonomiczne, ale przede wszystkim dochody, których ludzie potrzebują, aby się utrzymać;

X. mając na uwadze, że należy poprawić i lepiej koordynować ład społeczny na szczeblu europejskim równoległe z europejskim ładem gospodarczym, aby zapewnić skrupulatny nadzór i monitorowanie realizacji celów strategii „Europa 2020” w dziedzinie zatrudnienia oraz spraw socjalnych, a także efektów synergii oraz spójnego opracowywania strategii politycznych;

Y. mając na uwadze, że prawdziwą unię gospodarczą i walutową muszą popierać i akceptować obywatele UE, dlatego też podkreśla konieczność angażowania decydentów, partnerów społecznych i organizacji społeczeństwa obywatelskiego na wszystkich szczeblach politycznych;

Z. mając na uwadze, że każdemu rozszerzeniu roli komisarza ds. gospodarczych i walutowych będzie musiało towarzyszyć rozszerzenie roli komisarza ds. zatrudnienia i spraw społecznych, aby zagwarantować zrównoważone podejście do społecznej

gospodarki rynkowej, w podobny sposób należy aktualizować i organizować Radę EPSCO w procesie tworzenia strefy euro;

AA. mając na uwadze, że obecny kryzys dowiódł istnienia i pogłębiania się wewnętrznego braku równowagi, który wymaga wprowadzenia automatycznych mechanizmów stabilizacji na poziomie UE lub strefy euro;

Ku zintegrowanym ramom polityki gospodarczej

AB. mając na uwadze, że zrównoważone współdziałanie polityki gospodarczej i pieniężnej oraz polityki społecznej i zatrudnienia ma wielkie znaczenie, ponieważ europejski model społeczny przyczynia się w istotny sposób do zapewnienia sprawiedliwego rozkładu dochodów bez zakłócania spójności społecznej, które mogłoby uniemożliwić odbudowę gospodarki; mając na uwadze, że należy ustalić minimalne normy społeczne, aby położyć kres pogłębianiu się nierówności społecznych oraz zagwarantować właściwą ochronę socjalną;

AC. mając na uwadze, że większość państw członkowskich nie przedstawiła krajowego planu na rzecz zatrudnienia jako elementu krajowego programu reform 2012 oraz że Komisja nie nalegała, aby państwa członkowskie plan taki przedstawiły; mając na uwadze, że zintegrowane i wzmocnione ramy polityki gospodarczej muszą uwzględniać zasady zrównoważonego rozwoju i zatrudnienia oraz opieki i spójności społecznej;

AD. mając na uwadze, że przyjęcie paktu wzrostu to krok we właściwym kierunku i że należy go odpowiednio wdrożyć; mając na uwadze, że podobne inicjatywy należy realizować w sektorze socjalnym;

AE. mając na uwadze, że monitorowanie dostępu do rynku kapitałowego powinno zależeć od wpływu inwestycji na zatrudnienie; mając na uwadze, że instrument wzmocnionej współpracy można by również wykorzystać w celu zmniejszenia opodatkowania pracy i przeniesienia obciążeń na działalność przynoszącą szkody środowiskowe;

AF. mając na uwadze, że należy wzmocnić demokratyczny wymiar europejskiego semestru, w tym poprzez wzmocnienie roli Parlamentu Europejskiego za pośrednictwem procedury współdecyzji i poprzez umożliwienie mu określania harmonogramu europejskiego semestru, zawartości i metod w ścisłej współpracy z parlamentami krajowymi i we współdziałaniu z partnerami społecznymi i społeczeństwem obywatelskim;

AG. mając na uwadze, że Komisja musi zagwarantować większą porównywalność krajowych programów reform oraz wprowadzić wspólne kryteria oceny tych programów;

- o uwzględnienie w załączniku do projektu rezolucji następujących zaleceń:

Zalecenie nr 1

Dążenie do zintegrowanych ram polityki zatrudnienia i polityki socjalnej w formie paktu socjalnego dla Europy

Parlament Europejski jest zdania, że akt prawny, który należy przyjąć, powinien regulować,

co następuje:

Konkretne zasady wiążącego nadzoru dyscypliny budżetowej w strefie euro, które mogą i powinny uzupełniać fiskalne i makroekonomiczne wartości referencyjne mające wyraźne odniesienie do wartości referencyjnych w dziedzinie społecznej i zatrudnienia, aby zagwarantować właściwą realizację wyżej wymienionego warunku oraz zapewnić zrównoważony charakter modelu społecznego jako narzędzia konkurencyjności UE.

Powinien on opierać się na czterech elementach:

1) jeżeli chodzi o politykę:

Zgodnie z Traktatami podczas definiowania i wdrażania strategii politycznych i działań UE należy uwzględnić wspieranie wysokiego poziomu zatrudnienia oraz zapewnienie odpowiedniej ochrony socjalnej. Dlatego też należy poprawić ład społeczny oraz zintegrowaną aktywną politykę zatrudnienia, która stanowi jeden z jego filarów, równoległe z ustanowieniem europejskiego ładu gospodarczego. Konieczne jest poszanowanie pełnej niezależności partnerów społecznych oraz dialogu społecznego.

2) określenie instrumentów na rzecz:

- wprowadzenia europejskiej gwarancji na rzecz młodzieży;
- ram jakości staży i praktyk zawodowych;
- godnych i ogólnodostępnych usług publicznych;
- płac pozwalających na godziwe życie z zapewnieniem minimalnych dochodów zapobiegających ubóstwu osób pracujących;
- ochrony socjalnej i przenoszenia praw emerytalnych;
- dostępu do przystępnego cenowo i odpowiedniego budownictwa socjalnego;
- podstawowej ochrony socjalnej dla zapewnienia równego dostępu do podstawowych usług opieki zdrowotnej i gwarancji posiadania środków do życia;
- wdrażania protokołu społecznego w celu ochrony podstawowych praw społecznych i pracowniczych;
- równej płacy i równych dla wszystkich praw za pracę o takiej samej wartości;
- odnowionej strategii w dziedzinie zdrowia i bezpieczeństwa;

3) nowe inicjatywy ustawodawcze w zakresie:

- umożliwienia parlamentom narodowym domagania się od Komisji inicjatywy ustawodawczej w postaci „zielonej karty” w oparciu o art. 352 traktatu;

4) odpowiednie środki finansowe na inwestycje społeczne, które należy określić w pakcie

inwestycji socjalnych:

- 25% środków z funduszy przeznaczanych na spójność na EFS;
- obligacje projektowe na inwestycje społeczne;
- wspólne cele inwestycji w edukację.

Zalecenie nr 2

Europejski organ nadzoru powinien mieć uprawnienia i odpowiedzialność w zakresie:

- włączenia nadzoru w oparciu o zasady odpowiedzialności społecznej przedsiębiorstw, a także roli systemu finansowego do wspierania wzrostu, tworzenia miejsc pracy oraz utrzymania zrównoważonego charakteru ochrony socjalnej;

Zalecenie nr 3

Skład każdej misji trojki do państwa członkowskiego musi zostać powiększony o członka MOP.

Zalecenie nr 4

Powinno się częściej korzystać ze wzmocnionej współpracy, gdy podejście unijne okazuje się niemożliwe w dziedzinie opodatkowania (jak w przypadku utworzenia wspólnej jednolitej podstawy opodatkowania osób prawnych lub podatku od transakcji finansowych, przesunięcia ciężaru pomiędzy pracą i kapitałem lub opodatkowania przyjaznego dla środowiska), ponieważ zharmonizowane ramy opodatkowania poprawią integrację polityki budżetowej, będą wspierać finansowanie usług publicznych, tworzenie miejsc pracy oraz transformację sektora energetycznego.

Zalecenie nr 5

Swobodny przepływ kapitału nie może być wykorzystywany jako sposób uniknięcia płacenia podatków, szczególnie w przypadku państw członkowskich, w których wprowadzono euro i które doświadczają trudności w zakresie ich stabilności finansowej w strefie euro, a co za tym idzie, w finansowaniu usług publicznych, lub którym grożą takie trudności. Dlatego Komisja powinna zakończyć konsultacje w sprawie umowy międzynarodowej i przedłożyć wnioski służące usprawnieniu koordynacji i współpracy między organami podatkowymi.

Zalecenie nr 6

Różne etapy europejskiego semestru powinny zostać zapisane w prawodawstwie, na przykład:

- opracowanie i wzmocnienie rynku wewnętrznego, modelu społecznego oraz wspieranie międzynarodowych połączeń handlowych, które mają kluczowe znaczenie dla stymulowania wzrostu gospodarczego, poprawy konkurencyjności oraz przywrócenia równowagi makroekonomicznej; dlatego też powinno się zobligować Komisję do uwzględnienia w rocznej analizie wzrostu gospodarczego działań, jakie podjęły państwa członkowskie w celu realizacji rynku wewnętrznego oraz wspierania trwałego charakteru

modelu społecznego;

- należy utworzyć trójstronną, odbywającą się dwa razy w roku konferencję obejmującą wszystkie państwa członkowskie Rady, której celem będzie omawianie krajowych kwestii społecznych, które mają wpływ na inne państwa UE, gwarancji na rzecz młodzieży oraz minimalnego unijnego zasiłku dla bezrobotnych;
- Komisja powinna w sposób wyraźny ocenić w rocznej analizie wzrostu gospodarczego główne problemy gospodarcze i fiskalne Unii oraz poszczególnych państw członkowskich, zaproponować priorytetowe środki walki z tymi problemami oraz wskazać inicjatywy podjęte przez Unię i państwa członkowskie na rzecz wsparcia wzmocnionej konkurencji, transformacji sektora energetycznego, tworzenia miejsc pracy i długoterminowych inwestycji, znosić przeszkody na drodze do trwałego wzrostu, realizować cele określone w traktatach oraz w aktualnej strategii „Europa 2020”, wdrożyć siedem inicjatyw przewodnich oraz ograniczyć zaburzenia równowagi makroekonomicznej;
- państwa członkowskie i ich regiony powinny bardziej zaangażować parlamenty krajowe i regionalne, partnerów społecznych, organy publiczne oraz społeczeństwo obywatelskie w kształtowanie krajowych programów reform, rozwoju i spójności oraz regularnie zasięgać ich opinii;
- państwa członkowskie powinny dostarczyć możliwie najbardziej szczegółowych informacji na temat środków i instrumentów zagwarantowanych w krajowych programach reform w celu realizacji krajowych celów, w tym krajowego planu zatrudnienia, a także ustalonego terminu realizacji, spodziewanych wyników, potencjalnego wpływu na inne kraje, ryzyka nieskutecznego wdrożenia oraz w stosownych przypadkach kosztów skorzystania z funduszy strukturalnych UE.

WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI

Data przyjęcia	9.10.2012
Wynik głosowania końcowego	+ : 27 - : 16 0 : 1
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Regina Bastos, Edit Bauer, Heinz K. Becker, Jean-Luc Bennahmias, Phil Bennion, Pervenche Berès, Vilija Blinkevičiūtė, Philippe Boulland, Milan Cabrnoch, Alejandro Cercas, Ole Christensen, Derek Roland Clark, Minodora Cliveti, Emer Costello, Karima Delli, Richard Falbr, Thomas Händel, Marian Harkin, Nadja Hirsch, Stephen Hughes, Danuta Jazłowiecka, Ádám Kósa, Jean Lambert, Patrick Le Hyaric, Veronica Lope Fontagné, Olle Ludvigsson, Thomas Mann, Elisabeth Morin-Chartier, Csaba Őry, Siiri Oviir, Konstantinos Poupakis, Sylvana Rapti, Licia Ronzulli, Elisabeth Schroedter, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Jutta Steinruck, Traian Ungureanu, Andrea Zanoni
Zastępca(y) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Malika Benarab-Attou, Edite Estrela, Ria Oomen-Ruijten, Antigoni Papadopoulou, Csaba Sógor, Gabriele Zimmer